

Egyetemi évek...

Részlet Reményfy László okl. erőmérnök önéletírásából

1948-ban Hatvanban érettségiztem az állami gimnáziumban. Jó tanáraink voltak. Hatvanból már ketten jártak a Soproni Egyetemre, Köllő Ferenc harmadéves, Asztalos Dezső pedig másodéves volt. Mondták, hogy jó egyetem, érdemes odamenni. Abban az évben 40 embert vettek fel erdőmérnök hallgatónak, kb. 80-an jelentkeztünk.

A Sopronba érkezés másnapján reggel a matektanszék előtt gyülekeztünk. Kiosztottak egy kérdőívet matekfeladatokkal, valamint, hogy ki milyen fákat ismer és egy találós kérdést: *Európa és Amerika között minden nap indul egy hajó, mindkét oldalról. Egy hajó mennyi hajóval találkozik útközben?* Tanársegédek vigyáztak ránk, pl. *Gunda*, valamint „*Bicska*”, akik *Stasney* professzor „átneveléséért” voltak felelősök. Bicska nagy jóindulattal bólogatott a feladatok közben, ennél viszont rázta a fejét. *(A hajóút 7 napig tartott, én 14 db-ot írtam válasznak.)*

A Szent Imre kollégiumban a firmák este kérdezték, hogy milyen feladatok voltak. Felkiáltottak, hogy így már tudják, *Győrffy* professzor aznap az irodája szőnyegén mit „játszott” a nevelt fiával, aki szintén akkor felvételizett.

Szóbeli vizsga nem volt. Másnap a hirdetőtáblán megjelent a lista: felvettek. Beiratkoztunk, megkaptuk az indexet, és megkezdődött a tanulás.

Az évfolyam fele albérleti lakást keresett magának, a kevésbé tehetősek – köztük magam is – kollégiumba kéredzkedtünk. Ez az addig üresen álló szőlészeti kutatóépülete volt, amit részben a saját munkánkkal tettünk lakha-

tóvá. Messze, Bánfalva határán állt, a déli egyórás szünetben „haza” sem tudtunk menni; a jegyzeteinket egész nap magunkkal kellett cipelni.

Fizetni nem kellett, de mégis nagy árat fizettünk érte: akkoriban a politika mindenhová befurakodott. Nekünk is kellett tüntetni, először *Rajkot* és *Titót* éltetni, majd nemsoká már gyalázní. Bárgyú szövegű mozgalmi nótákat énekelve felvonulni, a pártszékház előtt az elvtársakat köszönteni, éltetni *Rákosit*.

Persze ezeken a szertartásokon nekünk jutott a fő szerep. Kötelező volt a részvétel, amikor a színházban meg kellett tölteni a nézőteret egy megyei elvtárs előadásán, felállva tapsolni, miközben a spiclik figyelték, ki milyen lelkesen tapsol, ki hagyja előbb abba a vastapsot. Különvonattal utaztattak Cell-dömölkre, meghallgatni Rákosi beszédét az aranytojást tojó tyúkról. Bosszúságunkat enyhítendő, a mozgalmi nótákhoz mi is alkottunk néhány strófát.

Aláírásunkat is kérték, *Mindszenty* hercegprímás megbüntetését követelve. Egy délutáni matekgyakorlaton történt, hogy egy erre vonatkozó ívet indítottak: írd alá, add tovább. Volt, aki aláírta, volt, aki csak undorral tovább tolt, én is többek között. Ez utóbbiakat kipel-

lengéreztek, úgyhogy tudtuk, ki írt alá és ki nem. A történetnek három év múlva még lett folytatása...

A hagyományokról csak titokban, a firmák révén hallottunk, a soproni nőtátra ők tanítottak meg bennünket.

Másfél év után beköltözhattunk a régi Szent Imre, akkor Dimitrov kollégiumba. Ennek is volt „ára”. Ha 2-3 napra hűsvétkor hazautazhattunk, be kellett számolnunk, milyen agitációs munkát végeztünk, hány ingadozó parasztot tereltünk az „igaz útra”, vagyis az akkor kolhozoknak nevezett intézménybe.

Másodév végén szétválasztották az évfolyam képzését, tizenöten az ipari szakra kerültek, a többiek a gazda szakra. Ekkor csökkentették a képzést öt évről négy évre. Harmadéven így a negyedévesekkel tanultuk az út-, vasút- és hídépítést. Ebben az évben lehallgattuk az összes műszaki tárgyat.

1951. június elejére rendben lezajlottak az év végi vizsgák. Egyik nap gyűlést hirdettek a matekelőadóba. Előtte a Dékáni Hivatalba voltunk behívva egyenként, akiknek a kirúgását tervezték. Kaptam egy gépelt papírt, amin arról értesítettek, hogy ki vagyok rúgva. *Fehér Dániel* professzor írta alá. „*Rombolja a tanulmányi munkát*” – ez állt

Téli kép a főépületről

Meteorológiai gyakorlat

rajta. Az igaz, hogy elleneztem a szakosítást, sokan felvettük a gazda szak tárgyait is, ellenállásként.

Sébor professzort aznap felrendelték Budapestre egy kamu tárgyalásra, hogy ne legyen ott a kirúgáskor. Az egyetem területéről *Cifra Jancsi* évfolyamtársam kísért ki a kirúgási papír átvétele után, ellenőrizte, hogy nehogy elcsellengjek.

A kirúgás nagyrészt azokat érintette, akik első félévben nem írták alá a *Mind-szenty bíboros elítélő jegyzéket*. Az ötvenéves találkozónkon beszélgettünk erről, és Marschall Gyuszi azt mondta: ő nem tudja, miért nem rúgták ki, hiszen nem írta alá; de a kamarása (*szobatár-sa*) megszólalt, hogy ő viszont Gyuszi nevében is aláírta az ívet.

Én még aznap vonatra ültem, és elmentem Budapestre állást keresni. Először *Sali Emil*hez mentem a minisztériumba, aki nagy zavarban fogadott, mert még akkor nem tudta, hogy ki lettünk rúgva. Tőlem tudta meg, állást persze nem mert ajánlani. Jó szándékkal azt tanácsolta, hogy inkább a nagy építő vállalatoknál tegyem tiszteletemet.

A közelben kettő is volt, a Kőzetfeltáró és az Út-vasútépítő Vállalat. Ezeknek a cégeknek nagy, országos feladataik voltak, kellett a munkáskéz, kubitól az építésvezetőig. Aki már ki tudta számolni, hány téglát kell egy köbméternyi fal felrakásához, valamint el tudott igazodni a munkanormákat tartalmazó könyvek dzsungelében, azt tárt karokkal fogadták. Megnézték, tudok-e színtezni, földtömeget számolni és elosztani.

Megköszönve a Kőzetfeltáró segítő-készségét, csak úgy találomra az Út-vasútépítőket választottam. Rögtön tájékoztattam kirúgott sorstársaimat a tapasztalataimról. Négyen választották

még közülük ugyanezt a céget. Azt is el kell mondanom, hogy annyi jóindulattal, együttérzéssel, segítő szándékkal sem előtte, sem utána nem találkoztam, mint kirúgott főiskolás koromban.

Amíg én Pesten, majd otthon voltam, a hatóságnak eszébe jutott, hogy kitiltson bennünket Sopronból, de csak két nap fáziskéséssel. Így én kimaradtam abból a szívszorító jelenetből, hogy könnyben úszott a GYESEV állomás, amikor az utolsó vonat indult a kitiltottakkal. *Barátok, szerelmesek vetek egymástól búcsút.*

Én ezt csak akkor tudtam meg, amikor néhány nap múlva visszamentem a holmimért. A két nap alatt, amit ott töltöttem, nem szólt hozzám a kutya sem. Most már úgy jöttem haza Sopronból, hogy jövő hétfőn megkezdem a bányai munkahelyen, Balinka bányán a *szocializmus építését*.

Ettől kezdve a nehézségekkel teli életünk egyszerre sikertörténeté vált, kirúgásomnak köszönhetően. Üzemi szállás, üzemi konyha. Reggeli. Ebéd. Vacsora.

Cesznek váránál

Matektanszék egykoron

Munkaruhának viharkabát. Gumicsizma, amit addig nem lehetett beszerezni. (*Lám, mily kevés dolog kell néha a boldogsághoz!*)

Megkezdtek pótolni a háborúban elpusztult bútorainkat, ruhaneműt, konyhafelszerelést. Ruhatáram is elfogadhatóvá fejlődött. Vége lett a kényszerű spórolásnak, takarékoskodásnak. Fizetésem több mint a duplája volt, mint egy évvel később az évfolyamtársaimé.

Építésvezető az lehetett, akinek voltak munkásai. Sorra jöttek hozzánk az erőszakos téesz-szervezők elől az ingadozó középparasztok, akik itt megbecsült szaktársak lettek. *Sok, kommunis-ták által üldözött talált nálunk nyugodt munkahelyet.*

Rabokkal is dolgoztunk. Általában „közellátás veszélyeztetése” miatt csukták be őket, rövid időre. Ők minket *mérnök úrnak*, mi őket *„rab úrnak”* szólítottuk. Munkása annak volt, aki tudott normát csalni. De csak óvatosan, mértékkel, mert ha az Állami Ellenőrző Központ rajtacsípte vagy csak ráfogta, ő is oda juthatott. *Politikával szerencsére nem kellett foglalkoznunk. Elismerésünk mércéje a teljesítményünk volt.*

Iskolás koromban nem volt divat a vakációt kirándulással tölteni. Most a munkám során láttam először a Balaton környékét, most láthattam újra rég elhagyott szülőföldem szép határát a Biharsík, a nyírségi homokbuckák és a hajdúsági laposok találkozásánál. Benne a három kis tavacsát, amiket én annak idején *pocsoly* néven illetem, és amelyek, ha jól tudom, világörökségi rangot vívtak ki maguknak.

Reményfy László emlékezését papírra vetette lánya, Reményfy Rita
Fotó: **Reményfy család fénykép-archívuma**